

Wikipedia verbeterdt

Het belang van een community^[1]^[2]

^[1] Nicholas Ceyskens
Master reclamevormgeving 2015-2016

Inhoudelijk begeleider: Fanny ENGIN
Technisch begeleider: Stan HENDRICKX

^[2] Wikipedia bronnen toegestaan

Abstract

Wikipedia is een onbetaalbare bron aan kennis en toch is ze gratis beschikbaar. Sommigen durven argumenteren dat er in die bron van kennis heel wat gaten zitten maar wat mij vooral interesseert is wie er achter die bron van kennis zit. En dat blijken heel wat mensen te zijn. Mensen die vrijwillig bijdragen aan Wikipedia. Helaas zakt die concentratie door gebrek aan nieuwkomers en redenen zouden onder meer liggen bij de veroudering van Wikipedia en het feit dat Wikipedia niet al te betrouwbaar is. Desondanks blijken heel wat mensen, ook het merendeel van de studenten zijn vertrouwen (gedeeltelijk) te leggen bij Wikipedia en daarom is het ook belangrijk dat die bron zo zuiver en talrijk mogelijk blijft. Ook al omdat er op dit moment weinig volwaardige alternatieven zijn. En hoewel Wikipedia in al die jaren niet snel geneigd was zichzelf te vernieuwen, ligt daar voor een gedeelte toch wel de oorzaak van het probleem. Dat kan echter onder meer gecompenseerd worden door frisse communicatie, door het betrekken van Wikipedia in onze omgeving. Want zo belangrijk is Wikipedia, alleen staan wij daar niet bij stil, ook al omdat wij zelden toenadering zoeken tot die bron, althans tot de oorsprong ervan, laat staan dat we zelf zouden bijdragen. Om daar verandering in te brengen heb ik gezocht naar een goedkoop, doch efficiënte manier Wikipedia dichterbij te brengen, door iedereen te confronteren met fouten en verbeteringen, met datgene wat veel vrijwilligers bezighoudt, met... 'Wikipedia verbeterdt'.

Inhoudstafel

1	Inleiding [bewerken]	4
2	Over Wikipedia [bewerken]	4
	Ontstaan en visie [bewerken]	4
	Community [bewerken]	5
	Schrijven, aanpassen en controleren [bewerken]	5
	Sociale profielen en reputatie [bewerken]	6
	Gebruikers van Wikipedia [bewerken]	6
	Over studenten en Wikipedia [bewerken]	7
3	Het imagoprobleem van Wikipedia [bewerken]	7
	Redenen van kritiek [bewerken]	8
	Wikipedia' s positie vergeleken met de alternatieven [bewerken]	10
	Online encyclopedieën [bewerken]	10
	Nieuwssites [bewerken]	11
	Goede doelen [bewerken]	12
	Dus... [bewerken]	12
4	Masterproef [bewerken]	12
	Opzet van de campagne [bewerken]	12
	Kosten en mediakeuze [bewerken]	13
	'Wikipedia verbeterdt' [bewerken]	13
	Problemen [bewerken]	17
5	Besluit [bewerken]	18
6	Bronnen [bewerken]	19
7	Figuren [bewerken]	22

1. Inleiding [bewerken]

Wikipedia. Nagenoeg iedereen kent het en maakt er gebruik van. Ervaringen zijn wisselend positief en negatief. Terwijl reclame wordt verbannen ^[1], heeft het zelf ook nog nooit écht campagne gevoerd. Logisch misschien, want dat kost geld. Toch kan het volgens mij op heel veel vlakken beter. Van een beter imago tot meer bijdragen tot een andere, originele aanpak op vlak van donaties. In dit onderzoek probeer ik te bekijken hoe de betrokkenheid van een community, in dit geval die van Wikipedia, te vergroten, rekening houdend met in de eerste plaats de identiteit van Wikipedia zelf. Om een antwoord te vinden op deze vraag bespreek ik eerst en vooral Wikipedia gaande van hun geschiedenis en visie tot de community en gebruikers daarbuiten. Ook wil ik een blik werpen op het specifieke imagoprobleem waarbij Wikipedia te kampen heeft door onder meer de kritieken te onderzoeken en te kijken hoe het beter kan, vanuit Wikipedia maar ook vergelijkend met andere. Tenslotte wil ik bekijken waarin strategisch en inhoudelijk de beste keuzes liggen op vlak van communicatie en reclame. Voor mijn campagne focus ik me onder meer op studenten, een doelgroep die veel gebruik maakt van Wikipedia in een context waarbij dit regelmatig afgeraden wordt ^[2] en bijgevolg een eerder negatief imago krijgt aangemeten.

Het uiteindelijke doel van dit onderzoek? Kort samengevat: Hoe kan een imago verbeterd worden door de relatie met zijn gebruikers te versterken, toegepast op het specifieke verhaal dat Wikipedia is.

2. Over Wikipedia [bewerken]

Hoewel een introductie tot Wikipedia misschien overbodig lijkt, wil ik kort toch enkele aspecten van deze internetencyclopedie bespreken, dewelke later nog aan bod komen bij onder meer de bespreking van de strategische en inhoudelijke keuzes van de campagne.

Ontstaan en visie [bewerken]

De website van Wikipedia maakt onderdeel uit van de Wikimedia Foundation, een non-profit organisatie gevestigd in de Verenigde Staten, en werd opgericht in 2001 door de Amerikaanse ondernemer Jimmy Wales en medewerker Larry Sanger. Wikipedia is daarbij zeker niet de enige uiting van de Wikimedia Foundation, zij het wel veruit de bekendste en in haast alle talen beschikbaar. ^[3] Omdat Wikipedia onder meer één van de meest bezochte websites ter wereld is ^[4], wordt er gevraagd om donaties voor het onderhoud van de servers en de medewerkers. Er zijn inmiddels bijna 300 ^[5] medewerkers voor de traditionele functies binnen een non-profit organisatie, maar ook voor de technische kant, communicatie, administratie, onderzoek en meer, naast de reeds miljoenen aan vrijwilligers. De medewerkers zelf hebben amper een link met de inhoud van Wikipedia, die eigenlijk volledig in handen is van zijn vrijwilligers. ^[6] Er bestaat dus allerminst twijfel over dat deze bijdragen zeer belangrijk zijn voor Wikipedia. Daarover later meer (Lees *Community*).

Wikipedia bestaat bovendien enkel en alleen door donaties die gedaan worden. Zo wordt er bijvoorbeeld niet geadverteerd op de website omdat dit de betrouwbaarheid in vraag zou kunnen stellen. Artikels moeten namelijk objectief blijven en ook doordat anders de privacy van zijn gebruikers voor een gedeelte zou worden ontnomen, doet men niet aan adverteren. ^[7] Dat Wikipedia voor nagenoeg iedereen toegankelijk is, zowel in het raadplegen als het bewerken ervan, maakt dat het principe 'kennis voor en door iedereen' mooi uit de verf komt. Dit zijn allemaal elementen die deel uitmaken van de visie van Wikipedia en echt wel behoren tot de kern ervan. Om het realistisch te houden, wordt er met het oog op een campagne dus best zo weinig mogelijk afgeweken van deze visie.

^[1] S.N.; *Wikipedia: Funding Wikipedia through advertisements*; https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Funding_Wikipedia_through_advertisements; geraadpleegd op 10/04/2016

^[2] WIKIPEDIA; *Students: Has Wikipedia helped you in school? How do you use it? (Facebook)*; 6/01/2016; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153750378098346>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[3] S.N.; *Wikipedia*; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[4] S.N.; *List of most popular websites*; https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_most_popular_websites; geraadpleegd op 22/02/2016

^[5] S.N.; *Staff and contractors*; https://wikimediafoundation.org/wiki/Staff_and_contractors; geraadpleegd op 6/05/2016

^[6] BLODGET H.; *Jimmy Wales: How Wikipedia became a monster (2010)*; (online video); <http://www.businessinsider.com/henry-blodget-jimmy-wales-wikipedia-2010-5?IR=T>; geraadpleegd op 5/05/2016

^[7] S.N.; *Wikipedia: Funding Wikipedia through advertisements*; https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Funding_Wikipedia_through_advertisements; geraadpleegd op 10/04/2016

Community[bewerken]

Zonder zijn vrijwilligers zou Wikipedia nooit staan waar het nu staat. Wikipedia is door iedereen te bewerken, en daarvan zijn dit haast allemaal vrijwilligers. Hoewel de schrijvers variëren uit allerhande klassen en plekken in de wereld, is en blijft neutraliteit belangrijk, maar desondanks kan Wikipedia daar niet steeds garantie aan geven, net omwille van die diversiteit. ^[8] Gegevens over deze vrijwilligers zijn door de jaren heen bijgehouden en sterk geëvolueerd. Een waslijst aan cijfers meegeven is weinig relevant, toch vallen enkele gegevens op. Zo zijn er merkkelijk minder vrouwen dan mannen actief op Wikipedia wat ook als gevolg heeft dat er minder 'vrouwelijke' onderwerpen online staan. Ook opmerkelijk met het oog op studenten als doelgroep is dat een vierde van de mensen die bijdragen aan Wikipedia 21 jaar of jonger is. De reden dat men vrijwillig bijdraagt aan artikels is vooral het idee om kennis te delen en voor iedereen beschikbaar te maken, voor velen ook gewoon uit plezier. ^[9] ^[10]

Schrijven, aanpassen en controleren [bewerken]

Sommigen staan er misschien niet snel bij stil maar achter de schermen van Wikipedia en de huiskamers overal ter wereld wordt hard gewerkt om de informatie op Wikipedia toch zo up-to-date en betrouwbaar mogelijk te maken. Omdat bezoekers van Wikipedia, mezelf inclusief, vaak enkel maar de buitenkant, de artikels op Wikipedia zelf, te zien krijgen, heb ik me verdiept in de werking daarachter door de geschiedenis van enkele artikels te raadplegen. In die geschiedenis is onder meer de datum van aanmaak en laatste bewerking terug te vinden, samen met het aantal bewerkingen en bewerkers, al dan niet geregistreerd. Van daaruit kan je ook de pagina's van deze personen raadplegen (Lees meer hierover in *Sociale profielen en reputatie*).

Rekening houdend met de unieke geschiedenis van verschillende artikels, zijn er toch wat tendensen die terugkomen. Zo zal er bij de aanmaak van een nieuw artikel in het begin veel informatie worden toegevoegd waarna het meer en meer wordt aangepast aan de standaard van Wikipedia (zo is een zekere uniformiteit tussen de artikels verzekerd) en er nog kleinschalige verbeteringen worden gedaan. Doordat onder meer de geschiedenis wordt bijgehouden, kan er bij perioden zeer snel en actief worden opgetreden in geval van vandalisme. ^[11] Zo' n geval van vandalisme heb ikzelf opgevolgd toen de Wikipedia pagina van een scheidsrechter tijdens de match Olympiakos – Anderlecht op 25 februari 2016 live onder handen werd genomen. ^[12]

The screenshot shows a Wikipedia comparison page for the article 'Arnold Hunter: verschil tussen versies'. The page is divided into two columns representing different versions of the article. The left column is titled 'Versie van 25 feb 2016 om 22:27 (brontekst bekijken)' and the right column is titled 'Huidige versie van 25 feb 2016 om 22:40 (brontekst bekijken)'. Below the titles, there are user names and a note about vandalism. A table of differences is shown, with a note that 3 intermediate versions were not provided. The table lists changes to the article's content, such as the addition of a first name 'Arnold Blunder', a change in the birth date to '15 maart', and the addition of a birth location 'Olympiakos'. The page also includes a sidebar with navigation links and a search bar at the top.

Figuur 1: Voorbeeld van een overlegpagina betreffende een artikel over Arnold Hunter.

^[8] PANDE M.; *Wikipedia editors do it for fun: first results of our 2011 editor survey*; <http://blog.wikimedia.org/2011/06/10/wikipedia-editors-do-it-for-fun-first-results-of-our-2011-editor-survey/>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[9] S.N.; *Wikipedia*; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>; geraadpleegd op 22/02/2016

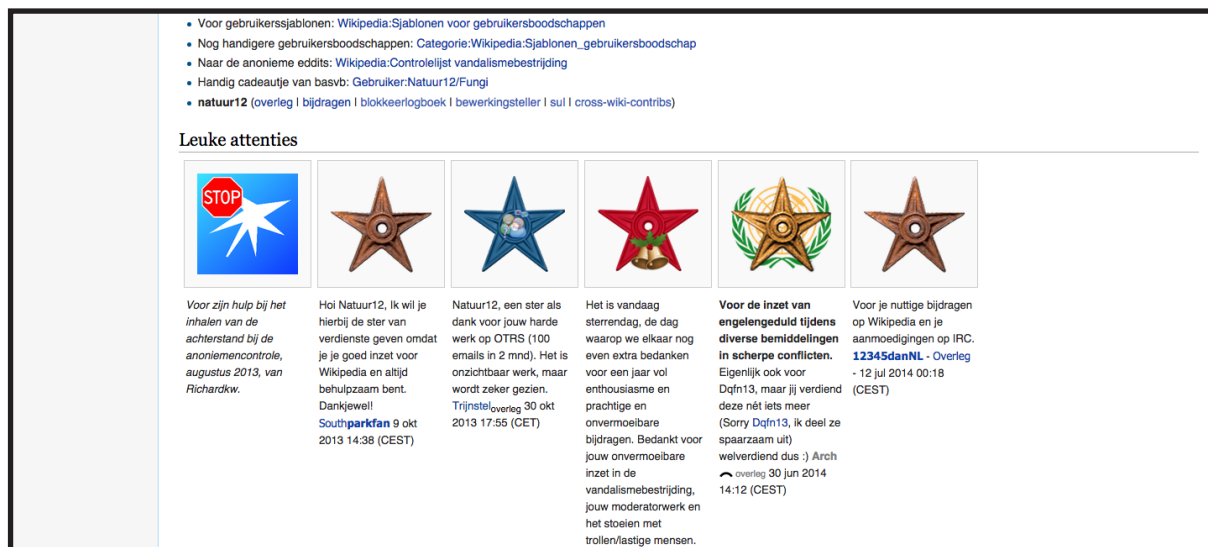
^[10] S.N.; *Wikipedia: Wikipediërs*; https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikipediërs#Number_of_editors; geraadpleegd op 6/05/2016

^[11] MATTUS M. (2014); *The Anyone-Can-Edit Syndrome: Intercreation stories of three featured articles on Wikipedia*; (English)In: Nordicom Review, ISSN 1403-1108, Vol. 35, 189-203 p.

^[12] S.N.; *Hunter is de mol: Noord-Ierse ref vol-le-dig afgemaakt op Twitter*; <http://www.hln.be/hln/nl/9091/Time-out/article/detail/2628445/2016/02/25/Hunter-is-De-Mol-Noord-Ierse-ref-vol-le-dig-afgemaakt-op-Twitter.dhtml>; geraadpleegd op 6/05/2016

Sociale profielen en reputatie [bewerken]

Alle informatie die op Wikipedia terug te vinden is, wordt aangebracht vanuit moderatoren. Er is geen beperking lid te worden binnen de kringen van Wikipedia, doch wordt je wel gecontroleerd op hetgeen je toevoegt en is er op die manier soms wel sprake van een zekere rangorde. Iemand die zich in positieve zin heeft kunnen opwerken binnen Wikipedia heeft de mogelijkheid om aanpassingen al dan niet goed te keuren. Vaak gebeurt dat in overleg met anderen, meestal personen gespecialiseerd in het desbetreffende onderwerp. De correcties die nieuwkomers doen, worden bovendien sneller gecontroleerd dan sommige anderen. Op die manier kan er heel snel opgetreden worden en indien nodig kunnen mensen worden verbannen. Wanneer het om personen gaat die lid zijn van Wikipedia, wordt hun account geblokkeerd en in het andere geval ook op basis van het desbetreffende IP adres want iedereen kan Wikipedia namelijk bewerken. Deze mate van controleren heeft echter ook negatieve gevolgen (Lees hierover meer in *'Wikipedia's klimaat is onaangenaam'*). Leden van Wikipedia hebben de mogelijkheid een persoonlijke pagina aan te maken, eventueel te personaliseren met tekst en foto's om een idee te geven wie hij of zij voorstelt en waarin hij of zij in geïnteresseerd is. Hierin staan ook alle bewerkingen mooi verzameld, samen met eventueel 'beloningen' ('online stickers') die een blijk van appreciatie moeten vormen voor het werk dat gedaan is.^[13]

Figuur 2: Voorbeeld van beloningen en appreciaties door medegebruikers.

Het sociale aspect is dus zeker belangrijk. Door te schrijven, help je andere mensen en kan je ook andere mensen met (dezelfde?) interesses ontmoeten. Mensen bedanken elkaar als de spelling, ... wordt verbeterd maar er zijn meer specifiek ook projecten, groepen die worden aangemaakt. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen die een gemeenschappelijke interesse en/of hobby delen voor (bepaalde games, etc.) en daarover schrijven. Door eventueel een to do list aan te maken kan er op korte tijd veel informatie verzameld worden over dergelijke specifieke thema's en kan men elkaar in groep verbeteren indien nodig.^[14]

Gebruikers van Wikipedia [bewerken]

Wikipedia is één van de meest bezochte websites ter wereld^[15] en het is daarom ook niet geheel onbelangrijk te weten waarvoor Wikipedia nu specifiek gebruikt wordt.

^[13] S.N.; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hoofdpagina>; geraadpleegd op 10/04/2016

^[14] BLODGET H.; *Jimmy Wales: How Wikipedia became a monster (2010)*; (online video); <http://www.businessinsider.com/henry-blodget-jimmy-wales-wikipedia-2010-5?IR=T>; geraadpleegd op 5/05/2016

^[15] S.N.; *List of most popular websites*; https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_most_popular_websites; geraadpleegd op 22/02/2016

Naast moderatoren, mensen die de inhoud van Wikipedia verzorgen, zijn er natuurlijk de gebruikers van Wikipedia. Wanneer Wikipedia geraadpleegd wordt, gebeurt dat vooral om informatie te verkrijgen over een bepaald onderwerp, meestal met een reden dus. Bij het opzoeken van dergelijke informatie gebeurt dat ofwel via Google en andere zoekmachines, waarbij Wikipedia doorgaans als een van de eerste zoekresultaten tevoorschijn komt, of in de zoekbalk van Wikipedia zelf. In de artikelen zijn ook steeds hyperlinks te vinden die eveneens helpen bij het navigeren naar informatie.^[16] Bovendien bestaat er ook een app van Wikipedia^[17] die zeer handig in gebruik is. Zoekresultaten verschijnen bij het opzoeken en het navigeren tussen de verschillende titels gaat ook zeer vlot.

Over studenten en Wikipedia [bewerken]

Onder de gebruikers van Wikipedia zitten ook veel studenten en meningen over het gebruik van Wikipedia voor schoolgerelateerde taken zijn verdeeld. Terwijl Wikipedia vanuit onderwijskringen regelmatig afgeraden wordt^[18], is dit echter geen mening die iedereen deelt in het onderwijs en wordt Wikipedia tot op zekere hoogte minstens even vaak positief onthaald in scholen. John Willinski (2009), een oud student die destijds nog geen toegang had tot Wikipedia, verwoordde het als volgt: *“Tegenwoordig draagt een student in enkele minuten met zelfs de kleinste aanpassing aan een Wikipedia artikel meer bij tot de publieke kennis dan ik gedurende mijn hele schoolcarrière.”* Ofwel zegt dit veel over de studentenjaren van Wilinski, ofwel is de uitspraak wat overdreven maar het geeft wel aan hoe belangrijk Wikipedia kan zijn. Bij kritieken, gaan deze vooral om betrouwbaarheid en het gevarieerd en kritisch omspringen met bronnen en onderzoek.^[19] Als we de voorgaande uitspraken willen staven a.d.h.v. cijfers, blijkt uit een onderzoek aan enkele Australische universiteiten dat bijna 9 op de 10 studenten regelmatig gebruik maakt van Wikipedia als onderdeel van zijn of haar studies waarvan bijna twee derde het ook (zeer) nuttig vond. Online bibliotheken en papers maar ook onder meer Facebook scoorden echter beter op vlak van nut bleek uit diezelfde bevraging. Des te hoger de graad, des te meer Wikipedia bovendien werd gebruikt, al zijn de verschillen niet gigantisch te noemen. Een van de andere nog niet eerder vernoemde voordelen van Wikipedia bleken studenten de duidelijkheid te vinden. Veel termen en definities worden namelijk vaak eenvoudiger verwoord dan in de meeste cursussen, ook al omdat Wikipedia natuurlijk zo begrijpbaar mogelijk voor iedereen moet zijn. Ook wordt Wikipedia wel eens geraadpleegd omwille van de bronnen die bijgevoegd zijn. Op die manier wordt er niet zomaar verwezen naar een Wikipedia artikel maar eerder naar de bron in kwestie (betrouwbaarheidscheck). Maar heel zelden bleek Wikipedia als enige bron te worden gebruikt. Het is dus zeker niet zo dat Wikipedia een dominante positie inneemt bij het opzoeken van informatie, tenzij het is om je in te lezen over iets of iets snel te raadplegen. Voor de rest bleek er vooral gebruik gemaakt te zijn van meer gevarieerde bronnen.^[20] En zo hoort het natuurlijk ook.

Hoewel het een handig hulpmiddel is, zijn studenten, gebaseerd op deze resultaten, dus niet bepaald lui geworden door het gebruik van Wikipedia. Het blijft vooral een handig hulpmiddel. Naar scholen toe is er bijgevolg weinig reden Wikipedia te veroordelen. Er kritisch mee omspringen blijft belangrijk natuurlijk al mag Wikipedia hier en daar misschien ook wel beter geïntegreerd worden waarmee ik wil zeggen dat het naast af en toe afgeraden, zelfs aangemoedigd kan worden.

3. Het imagoprobleem van Wikipedia [bewerken]

Hoe goed Wikipedia het ook bedoelt, hoe mooi het objectief van ‘kennis voor iedereen’ ook is, het valt niet te ontkennen dat het imago van Wikipedia beter kan.

^[16] WIKIPEDIA; *When you want to look something up on Wikipedia, how do you go about finding that topic?* (Facebook); 10/01/2016; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153758686048346>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[17] S.N.; *Wikipedia*; <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.wikipedia&hl=nl>; geraadpleegd op 6/05/2016

^[18] WIKIPEDIA; *Students: Has Wikipedia helped you in school? How do you use it?* (Facebook); 6/01/2016; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153750378098346>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[19] SELWYN N., GORARD S. (2016); *Students' use of Wikipedia as an academic resource — Patterns of use and perceptions of usefulness*; In The Internet and Higher Education January 2016; 28-34

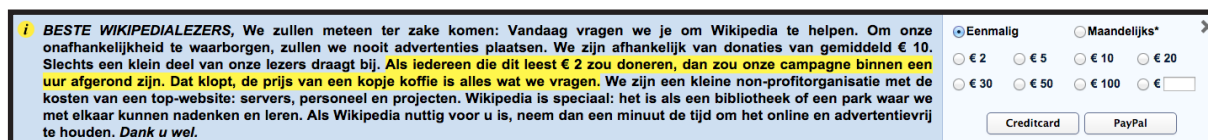
^[20] IDEM

‘Wikipedia is onbetrouwbaar’

De voornaamste reden dat Wikipedia vaak het mikpunt van spot is, is vanwege het feit dat Wikipedia niet altijd even betrouwbaar en/of volledig is. Dat iedereen artikels van Wikipedia kan bewerken en het resultaat daarbij meteen zichtbaar is, kan je zien als een vloek en zegen tegelijkertijd. Niet iedereen heeft het namelijk steeds even goed begrepen met bepaalde artikels. Dat uit zich helaas ook soms in het voordeel willen halen uit hetgeen geschreven wordt, zeker als het gaat om politiek gevoelige thema’s maar ook wordt er bijvoorbeeld geregeld reclame gemaakt of een grap uitgehaald. ^[21] Maar wat de reden, hoe onschuldig die ook moge zijn, ook is, de fouten stapelen zich wel op en zijn lezers worden hieraan blootgesteld. Dat brengt ons bij een andere belangrijke reden. Dat de community van Wikipedia dergelijk vandalisme namelijk in geen tijd weer kan herstellen, valt doorgaans in dovemansoren want intussen bestaat de kans dat de media dit reeds heeft opgevangen en hierover bericht. ^[22] Een goedkope manier om veel clicks binnen te halen maar voor Wikipedia een grote bron aan imagoschade gezien het feit dat in tegenstelling tot de herstelde fouten, deze berichten wél voor lange tijd zichtbaar blijven voor bezoekers. ^[23] Ook binnen studentenkringen wordt Wikipedia veelvuldig geraadpleegd, doch wordt het eveneens regelmatig afgeraden (Lees hierover in *Over studenten en Wikipedia*). ^[24]

‘Wikipedia is hebberig’

Hoewel ze minder van belang is voor mijn campagne, is er ook de donatieproblematiek die los van de relevantie wel invloed heeft op het imago van Wikipedia. Dat wordt al snel duidelijk als je gewoon even googelt op de trefwoorden ‘Wikipedia and donations’. Van tijd tot tijd verschijnt er een melding op Wikipedia om te doneren. Mensen die al eens gedoneerd hebben, worden helaas niet gespaard van nieuwe meldingen met betrekking tot donaties maar dat heeft dan misschien weer te maken met de maatregelen rond privacy (lees *Ontstaan en visie*). Bovendien worden er geruchten en verhalen verspreid rond het feit dat Wikipedia het geld niet steeds nodig zou hebben ^[25], toch een serieuze kanttekening voor een non-profitorganisatie dat er alles aan zou doen zo transparant mogelijk te zijn. Ondanks het feit dat Wikipedia na al die jaren amper veranderd is, is het budget, waarvan ongeveer de helft naar Wikia ^[26], een dochteronderneming die niet non-profit is, gaat, toch serieus de hoogte in gegaan, goedwetende dat het zonder editors nergens zou zijn, met of zonder geld. Dus ja, er zijn kanttekeningen te plaatsen bij het doneren voor Wikipedia, en ja, laat ons dit ook met een korrel zout nemen. Wikipedia is door de jaren heen wel degelijk geëvolueerd (in minder dan tien jaar tijd ging het personeelsbestand serieus de hoogte in ^[27] en zijn er andere diensten waaronder een mobiele app voor Wikipedia ontwikkeld ^[28]), al is die evolutie niet dermate groot. Wat vooral belangrijk is, is dat Wikipedia jaarlijks wel aan voldoende geld lijkt te komen wat betekent dat nog steeds voldoende mensen in het project geloven. En dat is hetgeen waar de focus op moet liggen, het ligt volgens mij namelijk heus niet aan de ‘klassieke manier’ waarop om deze donaties gevraagd wordt. Bovendien focus ik me in dit onderzoek liever op de community en het doneren van kennis in plaats van gelddonaties, maar omdat dit het imago van Wikipedia in gevaar brengt, leek het me voornamelijk dit even aan te halen.

Figuur 3 De herkenbare donatie banner.

^[21] HAUTEKIET J.; *Gebruik jij Wikipedia?*; <http://www.radio1.be/hautekiet/gebruik-jij-wikipedia/>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[22] ELDER J.; *Inside the game of sports vandalism*; <http://blog.wikimedia.org/2016/01/06/sports-vandalism-on-wikipedia/>; geraadpleegd op 13/01/2016

^[23] SAWERS P.; *Wikipedia, vandalism, and why the media should ignore pranksters*; <http://venturebeat.com/2016/01/08/wikipedia-vandalism-and-why-the-media-should-ignore-pranksters/>; geraadpleegd op 13/01/2016

^[24] WIKIPEDIA; *Students: Has Wikipedia helped you in school? How do you use it?* (Facebook); 6/01/2016; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153750378098346>; geraadpleegd op 22/02/2016

^[25] ORLOWSKI A.; *Wikipedia doesn't need your money - so why does it keep pestering you?*; http://www.theregister.co.uk/2012/12/20/cash_rich_wikipedia_chugging/; geraadpleegd op 24/04/2016

^[26] S.N.; Wikia; <https://en.wikipedia.org/wiki/Wikia>; geraadpleegd op 6/05/2016

^[27] S.N.; *Staff and contractors*; https://wikimediafoundation.org/wiki/Staff_and_contractors; geraadpleegd op 6/05/2016

^[28] S.N.; *Wikipedia*; <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.wikipedia&hl=nl>; geraadpleegd op 6/05/2016

‘Wikipedia’ s klimaat is onaangenaam’

Het is bovendien niet enkel het technische aspect dat mensen tegenhoudt, het is ook het principe van Wikipedia waarbij alles in een oogwenk aangepast kan worden wat van belang is. De moeite die in een artikel wordt gestoken, is zeer relatief wanneer de kans bestaat dat de aanpassingen meteen ongedaan worden gemaakt of overschreven worden. De strijd tegen vandalisme zorgde voor een strengere aanpak (blokken, verwijderen van aanpassingen, etc.) waarbij beginnersfouten niet in dank worden afgenomen. Op die manier is Wikipedia voor een gedeelte slachtoffer geworden van zijn eigen succes.^[29] Wetenschappers herschreven de baseline “*de encyclopedie dat iedereen kan bewerken*” tot “*de encyclopedie dat iedereen die de normen begrijpt, zichzelf socialiseert, de onpersoonlijke muur van half automatische afwijzingen ontwijkt en zich nog steeds vrijwillig inzet om zijn of haar tijd en energie te spenderen, kan bewerken*”.^[30] Dat laatste klinkt vanzelfsprekend minder attractief, toch zit er een duidelijke grond van waarheid in.

‘Wikipedia is voorbijgestreefd’

Dit is misschien nog wel het voornaamste probleem waarbij Wikipedia te kampen heeft. Wikipedia is namelijk in zijn inmiddels 15-jarig bestaan weinig veranderd. Uiterlijk zijn logo en website slechts met mondjesmaat gemoderniseerd en ook achter de schermen zijn er geen grootschalige veranderingen geweest (Lees ook ‘*Wikipedia is hebberig*’).^[31] Eigenlijk lijkt Wikipedia ingehaald door de tand des tijds. Beginnend als iets nieuws, gebruikmakend van de wiki technologie (1995)^[32] waarmee het mogelijk was dat artikels en dergelijke door meerdere personen beheerd konden worden^[33], is het nu allesbehalve zo aantrekkelijk als toen en eigenlijk gewoon hopeloos verouderd. Communities vandaag de dag zijn massaal aanwezig online, zeker met de sociale media. In tegenstelling tot Wikipedia zijn deze wel mee met hun tijd en zijn nieuwe ontwikkelingen daarin nooit veraf. Als je dat dan vergelijkt met de eerder conservatieve visie van Wikipedia, is het geen wonder dat het niet aantrekkelijk is voor jongere gebruikers. Dan hebben we het niet over het raadplegen van informatie maar over het bijdragen aan Wikipedia en zijn artikels. Het hele leven achter de schermen van Wikipedia is gedateerd (lees meer hierover in *Sociale profielen en reputatie*). Voor de huidige leden die wél bijdragen is dat misschien geen groot obstakel maar wel voor potentiële nieuwkomers. Ik haal dit trouwens niet zomaar aan. Sinds 2007 zag de Engelstalige Wikipedia zijn vrijwillige bijdragers met meer dan een derde dalen, vooral door een schrijnend gebrek aan nieuwkomers.^[34] Het beetje gebrek aan gebruiksvriendelijkheid om deel te nemen aan Wikipedia is daarbij echt wel niet te onderschatten.

Figuur 4 Wikipedia’ s logo’ s doorheen de jaren.

^[29] SIMONITE T. (2013); *The decline of Wikipedia*; MIT Technology Review. Vol. 116 Issue 6, p50-56.

^[30] IDEM

^[31] S.N.; *History of Wikipedia*; https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Wikipedia; geraadpleegd op 17/05/2016

^[32] BLODGET H.; *Jimmy Wales: How Wikipedia became a monster (2010)*; (online video); <http://www.businessinsider.com/henry-blodget-jimmy-wales-wikipedia-2010-5?IR=T>; geraadpleegd op 5/05/2016

^[33] S.N.; *Ward Cunningham*; https://nl.wikipedia.org/wiki/Ward_Cunningham; geraadpleegd op 18/05/2016

^[34] SIMONITE T. (2013); *The decline of Wikipedia*; MIT Technology Review. Vol. 116 Issue 6, p50-56.

Nu, hoewel het voorgaande misschien anders doet vermoeden, zijn er wel enkele kleinschalige aanpassingen geweest om het de community makkelijker te maken. Zo is er een bedank knop geïnstalleerd om gebruikers snel te kunnen bedanken om een aanpassing (voordien was er enkel een knop om je te bekritisieren, lees *'Wikipedia's klimaat is onaangenaam'*) en is het ook makkelijker geworden onderwerpen aan te raden aan anderen. Een andere aanpassing is de Wikitext die de mogelijkheid geeft de codetaal in jouw bewerkingen onzichtbaar te maken, zonder alle vreemde tekens erbij. ^[35] De vraag is echter of dat wel voldoende was en het niet gewoon tijd is voor een volgende stap. Zo niet, zal Wikipedia niet snel meer uitgroeien tot een écht groot sociaal medium. Niet dat daar zoveel mis mee is, ik beweer ook niet dat het dat moet worden, maar Wikipedia moet wel dringend denken aan zijn community (het risico dat steeds minder mensen willen bijdragen tot Wikipedia wordt er namelijk niet kleiner op) en hoe het aantrekkelijker te maken. Werk is er voldoende, nu het belang in Wikipedia verschoven is van hoeveelheid (wat steeds minder belangrijk wordt gezien de reeds grote hoeveelheid aan artikels), naar kwaliteit, en de daling van het aantal bijdragen. ^[36]

Wikipedia' s positie vergeleken met de alternatieven [bewerken]

Hoewel Wikipedia nogal uniek is in zijn soort, is het zeker niet de enige website die mensen wil informeren. Zo zijn er meerdere online encyclopedieën en nieuwssites terug te vinden die vergelijkbaar zijn met Wikipedia.

Online encyclopedieën [bewerken]

We zouden het haast vergeten maar Wikipedia is heus niet de enige online encyclopedie. Zo zijn er verschillende encyclopedieën die over bepaalde meer specifieke onderwerpen informatie verzamelen en daarin uitgebreider zijn dan Wikipedia zelf. Aangezien er heel wat voorbeelden terug te vinden zijn, haal ik kort enkele belangrijke aan. Voor een meer complete lijst verwijs ik graag naar volgende link ^[37].

Een eerste encyclopedie die sterk lijkt op Wikipedia is *Citizendium* door Larry Sanger, een van de oprichters van Wikipedia, aangemaakt in de hoop het model van Wikipedia te verbeteren. Het systeem blijft dezelfde maar artikels die (voorlopig) niet gecontroleerd zijn, krijgen een waarschuwing en er kan enkel onder de echte naam geschreven worden. ^[38] Het was de bedoeling dat deze versie de originele Wikipedia zou doen vergeten maar dat dateert al van bijna 10 jaar geleden. Intussen is het nog steeds een beta, zijn er nog geen 20.000 artikels op terug te vinden en wordt ie ook niet meer frequent geüpdatet. ^[39] Ook *Scholarpedia* lijkt op het eerste zicht heel sterk op Wikipedia maar het grote verschil zit in de naam zelf. De inhoud is namelijk aangemaakt door academici en hoewel iedereen de mogelijkheid heeft aanpassingen te doen, zullen deze niet zichtbaar zijn tot ze finaal zijn goedgekeurd. Op die manier kan je stellen dat Scholarpedia niet te maken heeft met het vandalisme van Wikipedia en dus betrouwbaarder is. De vrijheid is echter beperkter en qua grootte moet het ook onderdoen voor Wikipedia. ^[40] Tenslotte wil ik *Encyclopedia Britannica Online* aanhalen want in termen kwaliteit en kwantiteit is het misschien wel het beste alternatief. De informatie die aangebracht wordt, gebeurt echter door kenners waardoor niet iedereen kan bijdragen. Bovendien is de encyclopedie niet gratis maar wordt hij wel goedgekeurd door scholen. ^[41]

^[35] SIMONITE T. (2013); *The decline of Wikipedia*; MIT Technology Review. Vol. 116 Issue 6, p50-56.

^[36] BLODGET H.; *Jimmy Wales: How Wikipedia became a monster (2010)*; (online video); <http://www.businessinsider.com/henry-blodget-jimmy-wales-wikipedia-2010-5?IR=T>; geraadpleegd op 5/05/2016

^[37] BOSWELL W.; *47 Alternatives to Wikipedia*; <http://websearch.about.com/od/referenceseach/tp/wikipedia-alternatives.htm>; geraadpleegd op 23/04/2016

^[38] IDEM

^[39] S.N.; *Citizendium*; <https://en.citizendium.org>; geraadpleegd op 18/05/2016

^[40] WRITERS S.; *Top 7 alternatives to Wikipedia*; <http://oedb.org/ilibrarian/top-7-alternatives-to-wikipedia/>; geraadpleegd op 23/04/2016

^[41] IDEM

Figuur 5 Citizendium, de teloorgang van wat de verbeterde Wikipedia had moeten zijn.

Ondanks het feit dat er online aardig wat volwaardige alternatieven zijn terug te vinden, bestaat er geen tweede als Wikipedia. Pogingen zijn er echter wel geweest. Zo was er zoals eerder aangehaald Citizendium maar ook Microsofts Encarta ^[42] en Google's Knol ^[43] waren projecten opgestart om Wikipedia's monopolie te doorbreken. Allen faalden ze in hun opzet.

Het grote voordeel van Wikipedia is dat het geen campagne moet doen om meer bekendheid te ontwikkelen. Het is reeds de bekendste en grootste in zijn soort. Dat betekent helaas ook dat het sneller in de wind staat als het gaat om het geven van kritieken. Daarom dat een campagne vooral rekening moet houden met de eigenheid waarvoor Wikipedia staat (of wil staan) naar buiten te brengen.

Nieuwssites [bewerken]

Eerst en vooral is het belangrijk te vermelden dat het bij een nieuwssite moeilijker is de neutraliteit te garanderen terwijl dat bij een encyclopedie waarbij het normaliter enkel om feiten draait, natuurlijk wel van groot belang is. Dat buiten beschouwing gelaten, hebben ze beide de bedoeling lezers te informeren. Nieuwssites als HLN.be en nieuwsblad.be zijn veel bezochte websites maar liggen nog steeds redelijk veraf van Wikipedia.

DeWereldMorgen.be is echter een mooi voorbeeld van een nieuwssite die wel lijkt op Wikipedia aangezien ze community gedreven is. Bovendien profileert het zichzelf als alternatief vanwege opiniestukken en analyses die niet aan bod komen op andere nieuwssites en kranten. Net als Wikipedia is het gratis toegankelijk, draait de website niet op commerciële advertenties maar op o.a. subsidies van de overheid en andere donaties en wordt de website beheerd door een groep van professionele journalisten maar zijn het daarnaast vooral vrijwilligers (circa 300 op jaarbasis) die zich bezighouden met het schrijven en vertalen van allerhande artikels. ^[44]

^[42] COHEN N.; *Microsoft Encarta dies after long battle with wikipedia*; http://bits.blogs.nytimes.com/2009/03/30/microsoft-encarta-dies-after-long-battle-with-wikipedia/?hp&_r=0; geraadpleegd op 6/05/2016

^[43] S.N.; *Knol*; <https://en.wikipedia.org/wiki/Knol>; geraadpleegd op 6/05/2016

^[44] S.N.; *Over DeWereldMorgen.be*; <http://www.dewereldmorgen.be/info/over-dewereldmorgenbe-faq>; geraadpleegd op 23/04/2016

Goede doelen [bewerken]

Misschien is de link met Wikipedia niet meteen duidelijk maar ze is er wel. Uiteindelijk heeft Wikipedia in zijn visie ook een doel voor ogen en dat is kennis aanbieden aan iedereen. Daarvoor heeft het onder meer donaties en leden nodig wat herkenbaar in de oren klinkt wanneer we het hebben over goede doelen. Daar waar *Amnesty International* ^[45] opkomt voor mensenrechten, *Greenpeace* ^[46] voor de natuur en *WWF* ^[47] voor het welzijn van de dieren, komt Wikipedia op voor kennis. Bij ze allemaal kan er duidelijk op emotie worden ingespeeld, bij Wikipedia ligt dit echter moeilijker. Toch hoeft het niet zo moeilijk te zijn want dat belang van kennis draagt ook bij tot het welzijn van de mens en bovendien staat of valt Wikipedia door zijn community. Een emotionelere aanpak (lees: minder rationeel zoals het nu is) is m.a.w. niet geheel onlogisch.

Dus... [bewerken]

Los van al het negatieve, is het belangrijk dat de mensen die zich wel inzetten voor Wikipedia, het gevoel hebben dat ze nuttig zijn, want dat is het wel degelijk, en niet enkel voor studenten. Op dit moment is er namelijk geen enkel volwaardig alternatief wanneer we rekening houden met de hoeveelheid en de gratis toegang tot Wikipedia. ^[48] (Lees daarover meer in *Wikipedia's positie vergeleken met de alternatieven*). Op dit moment ligt de kracht niet in het uiterlijk van Wikipedia, en gezien de weinige aanpassingen doorheen de jaren en gebrek aan perspectief naar de toekomst toe (op Wikitext na dan), moeten we daar ook niet op focussen. De focus moet liggen op hetgeen Wikipedia sterk in is, en dat is het delen van kennis met iedereen in de wereld. Wikipedia is niet zo maar een product, het is een proces dat nooit afgewerkt zal zijn en net daar liggen de mogelijkheden voor Wikipedia. ^[49]

4. Masterproef [bewerken]

Opzet van de campagne [bewerken]

Na onderzoek te hebben gedaan naar Wikipedia en de community hieromtrent, vatte ik het probleem eerder al eens als volgt samen: “ *Wikipedia heeft het imago en de onbetrouwbaarheid van een overspelige ex uit een tijd dat de scheldtiraden nog per postduif verliepen.* ” Een beetje overdreven misschien maar wat ik hiermee wil zeggen is dat Wikipedia niet alleen voor veel mensen onbetrouwbaar overkomt maar dat het bovendien ook nog eens onaantrekkelijk en verouderd is met als gevolg dat er dus steeds minder nieuwe bijdragen zijn. Dit was al te lezen in onder meer ‘*Wikipedia is voorbijgestreefd*’. Dat Wikipedia toegankelijker moet worden gemaakt, is dus wel duidelijk, en liefst op een manier dat het niet teveel moeite en geld vraagt (Lees *Kosten en keuze media*). Hoe kan dat? Door in eerste instantie het imago een beetje op te poetsen en gedurende de campagne zelf al meer mensen actief te betrekken tot Wikipedia, vooral in het bijdragen tot-, en liefst van al met een ludieke toets die het serieus van Wikipedia koppelt aan een eerder fun aspect, zonder daarmee afbreuk te doen aan Wikipedia zelf. Ook wil ik de negatieve aspecten (Lees *Het imago probleem van Wikipedia*) van Wikipedia niet uit de weg gaan, meer nog, ik wil ze gebruiken om op die manier het negatieve in iets positiefs te hopen omzetten, ervan uitgegaan dat het negeren van problemen niet langer helpt en de meesten wel op de hoogte zijn van hetgeen Wikipedia's zwaktes zijn.

De manier waarop ik de strategie van mijn campagne uitwerk, rekent effectief op het publiek, op wat anderen gaan doen met de elementen die hen worden aangereikt. Ik reken m.a.w. op het ‘viraal gaan’, op mensen die meedoen en dat vooral ook delen met anderen. Ervaring leert ons echter dat een campagne moeilijk te ontwerpen is viraal te gaan. Er zijn wel enkele regels maar zekerheid is er zelden. De concurrentie is groot en iedereen droomt er wel van op het tipje van ieders tong te zitten. Belangrijk is vooral dat het zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt om content te

^[45] S.N.; *Wat we doen*; <https://www.aivl.be/wat-we-doen>; geraadpleegd op 17/05/2016

^[46] S.N.; *Wat is Greenpeace?*; <http://www.greenpeace.org/belgium/nl/over-ons/>; geraadpleegd op 17/05/2016

^[47] S.N.; *Wat doet WWF?*; <http://www.wwf.be/nl/wat-doet-wwf/499>; geraadpleegd op 17/05/2016

^[48] SIMONITE T. (2013); *The decline of Wikipedia*; MIT Technology Review. Vol. 116 Issue 6, p50-56.

^[49] MATTUS M. (2014); *The Anyone-Can-Edit Syndrome: Intercreation stories of three featured articles on Wikipedia*; (English)In: Nordicom Review, ISSN 1403-1108, Vol. 35, 189-203 p.

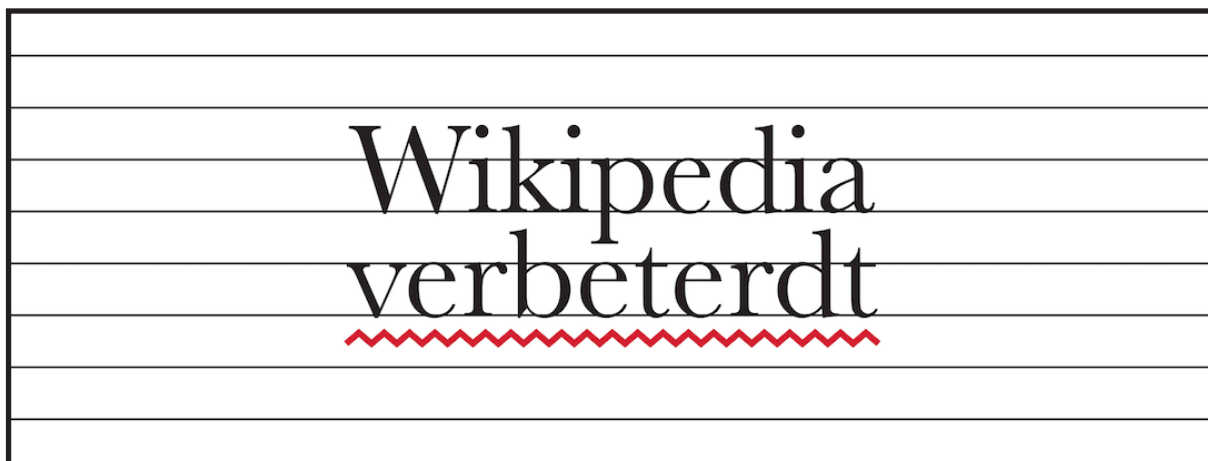
delen, dat de content zelf ook de moeite is en dat mensen geven om het product, om Wikipedia en de hele filosofie erachter. Dat de uitkomst ook negatief kan zijn, dat de mensen bijvoorbeeld vooral de fouten van Wikipedia zullen onthouden, is het risico dat hierin wordt genomen.^[50] Dat risico heeft Wikipedia misschien wel te weinig genomen in het verleden, het past nochtans goed binnen het karakter van Wikipedia aangezien bewerkingen een grote impact kunnen hebben. Het gezicht van de campagne worden bovendien de mensen zelf, zoals ook de community van Wikipedia nu heel belangrijk is (lees *Community*) maar waaraan (te?) weinig aandacht wordt geschonken. Op die manier hoop ik bovendien op een begripvollere inblik op de werking van Wikipedia.^[51]

Kosten en mediakeuze [bewerken]

Het is de realiteit dat een non-profitorganisatie als Wikipedia zich voor een campagne met alles erop en eraan en veel kosten serieus zou mogen verantwoorden, onder meer bij de mensen die doneren (Lees ook '*Wikipedia is hebbertig*'). Om dergelijke imagoschade te vermijden, is er in volgende campagne, niet onbelangrijk, vooral aandacht gegaan naar goedkopere media en oplossingen die weliswaar nog steeds een grote impact kunnen hebben. Dat is ook de reden dat tv-spots, banners en andere betalende media niet terugkomen in de campagne. Met het gebruik van onder meer sociale media daarentegen kan er nog steeds een grote impact zijn. Daarom dat ik mijn focus vooral online heb gelegd. Bovendien bereik ik op die manier ook veel jongeren en studenten, die nog steeds een belangrijk onderdeel vormen van mijn doelgroep.

'Wikipedia verbeterdt' [bewerken]

Baseline van de campagne wordt 'Wikipedia verbeterdt', verwijzend naar enerzijds de fouten waarop de campagne steunt maar ook het verbeteren van Wikipedia en het verbeteren van elkaar.

Figuur 6 Logo van 'Wikipedia verbeterdt'.

De lancering gebeurt via het markeren van 'fouten', fouten waarvan het duidelijk is dat ze verkeerd zijn. Bij het nemen van een foto hiervan (lees: scannen), komt de gebruiker op een pagina terecht waarbij een app van Wikipedia kan worden geïnstalleerd. De fotoherkenning werkt op basis van de bijgevoegde markering die via de app geregistreerd wordt. Dergelijke herkenningssoftware is vergelijkbaar met QR codes waarvan Snapchat een mooi voorbeeld is.^[52] Doordat dergelijke markeringen soms ook echt uitgevoerd worden, in het straatbeeld en elders, kan je ook spreken van een guerilla aanpak waarbij verrassing een belangrijk element is.^[53] Opnieuw een middel om impact te creëren zonder al te veel kosten.

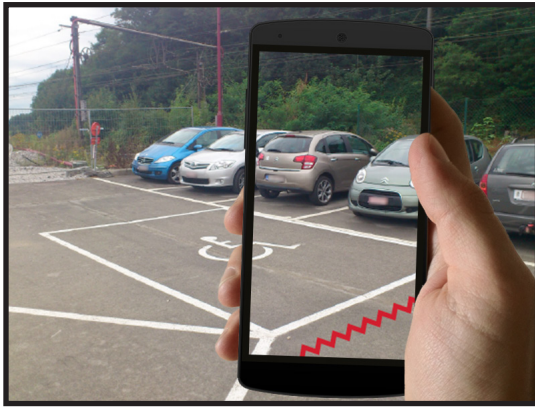
^[50] SUTHERLAND J.; COGDILL C.; "*Wikipedia is a testament to what we can create together as a global community*": Sara Mörtzell; <http://blog.wikimedia.org/2016/01/04/wikipedia-global-community-sara-mortsell/>; geraadpleegd op 13/01/2016

^[51] NELSON T.; *Viral Marketing Campaigns: by Mistake or by Design?*; <https://blog.loginradius.com/2015/01/viral-marketing-campaigns-mistake-or-design/>; geraadpleegd op 22/05/2016

^[52] CONSTINE J.; *Snapchat Makes Adding People Way Easier With Profile URLs*; <http://techcrunch.com/2016/01/28/snapchat-share-username/>; geraadpleegd op 22/05/2016

^[53] GILLIS J.; *5 redenen om guerrilla marketing te gebruiken*;

<http://www.queromedia.be/big-content-small-fish/guerrilla-marketing/5-redenen-om-guerrilla-marketing-te-gebruiken-21304/>; geraadpleegd op 22/05/2016

Figuur 7 Inscannen van 'fouten' en markeringen leidt via herkenningstechnologie tot installatie van de app.

Via deze app kan iedereen beginnen met fouten opsporen en markeren. Dat markeren gebeurt a.d.h.v. het nemen van foto's waarbij eveneens opmerkingen geplaatst kunnen worden als zogenaamde voetnoten. Mensen die ook de app van Wikipedia geïnstalleerd hebben, krijgen meldingen wanneer zij aan dergelijke markeringen voorbij komen. Pagina's zoals bijvoorbeeld de 'Ugly Belgian houses' ^[54] en 'Belgian solutions' ^[55] bewezen eerder al dat er een groot publiek is weggelegd hiervoor.

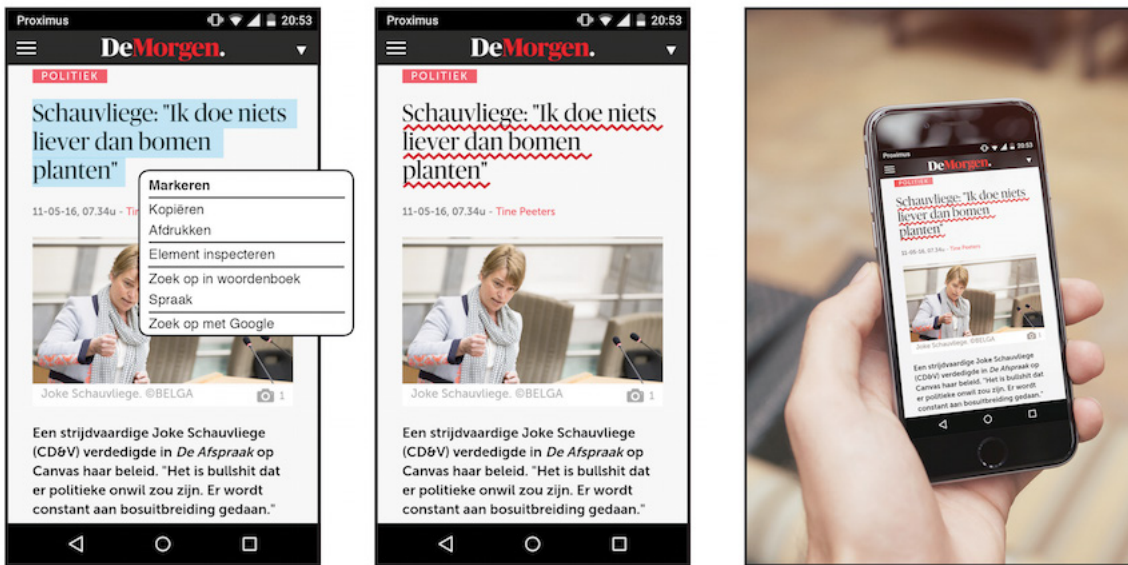

Figuur 8 LINKS: Spelfout RECHTS: Ook andere fouten kunnen gemarkeerd worden.

Maar de app is op meerdere dingen van toepassing. Zo kunnen ook tekst en beelden op websites en sociale media gemarkeerd worden. Ook deze zijn zichtbaar voor bezoekers van deze pagina's.

^[54] S.N.; *Ugly Belgian houses*; <https://www.facebook.com/uglybelgianhouses/>; geraadpleegd op 22/05/2016

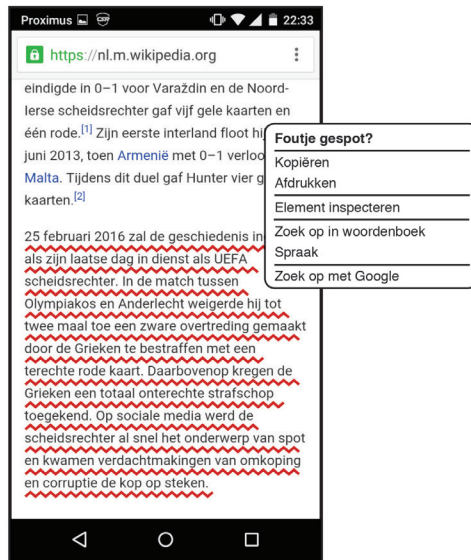
^[55] S.N.; *Belgian solutions*; <https://www.facebook.com/Belgiansolutions/>; geraadpleegd op 22/05/2016

Figuur 9 *Selecteren, markeren en delen.*

Door iedereen overal de mogelijkheid te geven te markeren, wordt Wikipedia letterlijk tot bij de mensen gebracht en vice versa. Hiermee is het vooral de bedoeling het 'toegankelijke' naar voor te schuiven. De community van Wikipedia is niet langer dat kleine publiek maar iedereen draagt op een of andere manier bij tot Wikipedia. Iedereen verbetert nu iedereen. Wat het resultaat wordt, is afwachten in dergelijke gevallen. Worden er effectief fouten gemarkeerd of niet, dat is hetgeen moeilijk te controleren is en eigen is aan het 'virale' aspect. Het belangrijkste is dat er de mogelijkheid is om fouten te melden, meningen te delen en vooral alles te kunnen aanpassen, elementen die, op de meningen na dan (tenzij achter de schermen) allemaal belangrijk zijn in het DNA van Wikipedia. Bovendien wordt er op die manier misschien meer stilgestaan met wat Wikipedia nu allemaal precies inhoudt. Een bewerkbare campagne voor een Wikipedia dat voor bewerken staat.

Terwijl dat markeren tot op dit moment vooral een ludieke functie heeft gekregen, heeft ze ook meteen een nut voor Wikipedia zelf waarop namelijk hetzelfde systeem zou worden toegepast. Dit houdt in dat gebruikers stukken tekst kunnen selecteren en via een druk op de knop een melding kunnen doen van de aangeduide fout. Op die manier wordt het makkelijker om fouten door te geven, worden lezers gestimuleerd naar fouten te zoeken en vooral, is er niet meteen een verandering in het artikel terug te vinden voor het geval het om een foutieve bewerking zou gaan. Een kleinschalige aanpassing die mooi binnen het idee van de campagne en 'Wikipedia verbeterdt' past en bovendien niet veel inspanning van Wikipedia zelf zou vragen.

Figuur 10 Ook op Wikipedia kan er gemarkeerd worden.

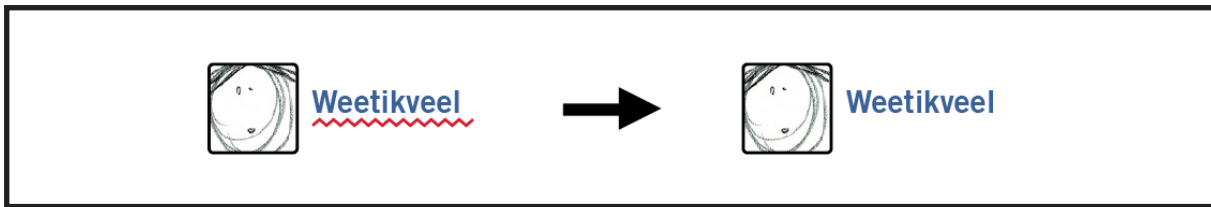
Hier stopt het echter niet bij. Ook studenten maken een belangrijk deel uit van de campagne, onder meer om eerder vernoemde redenen (Lees *Over studenten en Wikipedia* en *Opzet van de campagne*). Zij kunnen met hun vragen en problemen terecht op onder meer de social media via Facebook Live en worden op die manier eveneens verbeterd. Het voordeel van Facebook live is dat het nog nieuw en toegankelijk is. Iedereen kan er gebruik van maken door zichzelf te filmen en via facebook te streamen. ^[56] Maar de hashtag #Wikipediaverbeterdt kan ook gebruikt worden op media, naast Facebook. Via scholen kan er een samenwerking met Wikipedia worden aangegaan hiervoor (via bijvoorbeeld evenementen, ‘experts’ ter beschikking te stellen, ...) en krijgt Wikipedia op die manier binnen scholen een andere (positieve) bijklank. Het gebruik van sociale media en het gebruiksgemak zijn belangrijk om Wikipedia opener en socialer te maken (Lees *‘Wikipedia is voorbijgestreefd’*).

Figuur 11 Studenten kunnen met al hun vragen en problemen terecht op #Wikipediaverbeterdt.

Door meteen gebruik te maken van sociale media (facebook, twitter, instagram, snapchat, etc.) wordt de moeite bespaard elders in te loggen, ... Profielnamen worden gemarkeerd bij problemen, bij oplossingen verdwijnen deze. De markering is m.a.w. letterlijk en figuurlijk de rode draad doorheen de campagne, onder meer vanwege de herkenbaarheid ervan.

^[56] KUIJTEN B.; *Facebook begint met uitrol Facebook live; zo werkt het*; <http://www.iculture.nl/nieuws/facebook-live-uitrol-zo-werkt-het/>; geraadpleegd op 18/05/2016

Figuur 12 *Markeringen onder de profielnaam verdwijnen bij verbeteringen.*

Problemen[[bewerken](#)]

Toen ik begon met concepten uit te tekenen voor Wikipedia, had ik er niet bij stilgestaan wat Wikipedia nu precies was. Het bleek heel wat complexer dan dat ik oorspronkelijk in gedachten had en dat zorgde ook voor heel wat problemen, resulterend in vooral het schrappen van ideeën. Want wat de campagne natuurlijk niet mocht doen, was het verloochenen van de visie en identiteit van Wikipedia, anders zou de campagne relatief weinig nut hebben. De visie die privacy onder meer wil behouden en niet het doel heeft om winst te maken, noch te adverteren (Lees *Ontstaan en visie*). Ook de nogal starre houding tegenover vernieuwingen zorgde dat ik niet veel kon doen qua grootschalige aanpassingen aan de website zelf. Qua kosten kon ik mij ook niet veel veroorloven en bovendien kon ik mij moeilijk persoonlijk richten tot mensen aangezien dat indruist tegen de privacy waarvoor Wikipedia staat. Daarom dat ik vooral heb gezocht naar een omweg, een extra platform, om Wikipedia' s verhaal te vertellen. Uiteindelijk bleek het eenvoudiger dan verwacht, de sleutel lag die hele tijd in de handen van mijn doelpubliek terwijl Wikipedia, op die kleine aanpassing na, kon blijven wat het was. En ondanks het feit dat Wikipedia soms nogal afstandelijk durft over te komen, vond ik zo een manier om het toch dichterbij te brengen.

5. Besluit [bewerken]

Na onderzoek gedaan te hebben naar Wikipedia en zijn community en dit te hebben toegepast op het maken van een campagne, zijn dit enkele conclusies die getrokken kunnen worden. Wat met zekerheid vast te stellen is, is dat Wikipedia heel specifiek, misschien wel uniek is. Dat het zich daarom ook zo moet wanen, is een andere zaak. Want wat Wikipedia betreft, zijn er verschillende facetten waarin het beduidend beter kan. Zo is er de website zelf waaraan het zelf weinig wil (?) veranderen, doch mits enkele kleine aanpassingen er al veel gedaan kan worden. Een toegankelijker interface en zoals aangegeven een melding bij artikels die niet goedgekeurd zijn of een knop om fouten aan te geven, kan al veel doen. Dat vertaalde zich in de campagne onder meer naar het markeren en melden van fouten in artikels van Wikipedia. Dit alles is natuurlijk heel hypothetisch wanneer blijkt dat maar weinig elementen ook effectief worden aangepast. Het hele systeem van persoonlijke pagina's en dergelijke kan trouwens ook een degelijke opfrisbeurt gebruiken, zeker als we het vergelijken met sociale media vandaag de dag, maar dat even terzijde. Op die vernieuwingen kom ik meteen nog terug. Zo is er de zweem van onbetrouwbaarheid waarvan het, hoe je het ook draait of keert, moeilijk van af geraakt. Doch, kan er daarvoor gefocust worden op het positieve, op het delen van- en bijdragen aan kennis. Studenten kunnen daarin zeker een belangrijke rol spelen als spreekwoordelijke bouwer aan de toekomst van morgen maar ook als generatie die met Wikipedia is opgegroeid, al dan niet in een positieve sfeer. Daar waar het vaak niet om aanpassingen van Wikipedia zelf kan gaan, kan dat wel in de communicatie en alles errond. Een manier om Wikipedia toe te passen in het dagelijkse leven zonder de nadruk te leggen op 'Help ons, we hebben meer bijdragen nodig' (geld en inhoudelijk) want dat werkt niet. Wikipedia is bovendien geen goed doel zoals het goede doelen betaamt. Maar we moeten het over de community hebben en daaruit kunnen we toch wel voorzichtig concluderen dat het daarmee niet zo goed gesteld is. De huidige bijdragers zullen zich aan de huidige stand van zaken misschien minder storen maar Wikipedia is achterhaald. Omdat Wikipedia een beetje achterhaald lijkt te zijn en het daardoor ook aan bijdragen heeft moeten inboeten, lijkt het duidelijk dat het best mee evolueert met zijn tijd. Zoals de campagne aantoont, hoeven inspanningen daaromtrent niet zo groot te zijn. Wel moeten ze Wikipedia voor een stuk uit zijn diepgewortelde context halen. Vernieuwingen kunnen bovendien trouwens voor nieuwe impulsen zorgen in de community van Wikipedia en vooral daarbuiten. Want, om positief af te sluiten, hoe je het ook draait of keert, Wikipedia draagt een wondermooie filosofie met zich mee en deelt die kennis met ieder van ons, het is nu aan ons die boodschap ook uit te dragen en ervoor te zorgen dat dit project niet langer negatieve voetnoten meer hoeft mee te dragen.

6. Bronnen [bewerken]

- BLODGET H.; *Jimmy Wales: How Wikipedia became a monster (2010)*; (online video); <http://www.businessinsider.com/henry-blodget-jimmy-wales-wikipedia-2010-5?IR=T>; geraadpleegd op 5/05/2016
- BOSWELL W.; *47 Alternatives to Wikipedia*; <http://websearch.about.com/od/referencesearch/tp/wikipedia-alternatives.htm>; geraadpleegd op 23/04/2016
- COHEN N.; *Microsoft Encarta dies after long battle with wikipedia*; http://bits.blogs.nytimes.com/2009/03/30/microsoft-encarta-dies-after-long-battle-with-wikipedia/?hp&_r=0; geraadpleegd op 6/05/2016
- CONSTINE J.; *Snapchat Makes Adding People Way Easier With Profile URLs*; <http://techcrunch.com/2016/01/28/snapchat-share-username/>; geraadpleegd op 22/05/2016
- ELDER J.; *Inside the game of sports vandalism on Wikipedia*; <http://blog.wikimedia.org/2016/01/06/sports-vandalism-on-wikipedia/>; geraadpleegd op 13/01/2016
- GILLIS J.; *5 redenen om guerrilla marketing te gebruiken*; <http://www.queromedia.be/big-content-small-fish/guerrilla-marketing/5-redenen-om-guerrilla-marketing-te-gebruiken-21304/>; geraadpleegd op 22/05/2016
- HAUTEKIET J.; *Gebruik jij Wikipedia?*; <http://www.radio1.be/hautekiet/gebruik-jij-wikipedia>; geraadpleegd op 22/02/2016
- KUIJTEN B.; *Facebook begint met uitrol Facebook live; zo werkt het*; <http://www.iculture.nl/nieuws/facebook-live-uitrol-zo-werkt-het/>; geraadpleegd op 18/05/2016
- MATTUS M. (2014); *The Anyone-Can-Edit Syndrome: Intercreation stories of three featured articles on Wikipedia*; (English)In: Nordicom Review, ISSN 1403-1108, Vol. 35, 189-203 p.
- NELSON T.; *Viral Marketing Campaigns: by Mistake or by Design?*; <https://blog.loginradius.com/2015/01/viral-marketing-campaigns-mistake-or-design/>; geraadpleegd op 22/05/2016
- ORLOWSKI A.; *Wikipedia doesn't need your money - so why does it keep pestering you?*; http://www.theregister.co.uk/2012/12/20/cash_rich_wikipedia_chugging/; geraadpleegd op 24/04/2016
- PANDE M.; *Wikipedia editors do it for fun: first results of our 2011 editor survey*; <http://blog.wikimedia.org/2011/06/10/wikipedia-editors-do-it-for-fun-first-results-of-our-2011-editor-survey/>; geraadpleegd op 22/02/2016
- SAWERS P.; *Wikipedia, vandalism, and why the media should ignore pranksters*; <http://venturebeat.com/2016/01/08/wikipedia-vandalism-and-why-the-media-should-ignore-pranksters/>; geraadpleegd op 13/01/2016
- SELWYN N., GORARD S. (2016); *Students' use of Wikipedia as an academic resource — Patterns of use and perceptions of usefulness*; In The Internet and Higher Education January 2016; 28-34
- SIMONITE T. (2013); *The decline of Wikipedia*; MIT Technology Review. Vol. 116 Issue 6, p50-56.
- SUTHERLAND J.; COGDILL C.; *“Wikipedia is a testament to what we can create together as a global community”: Sara Mörtzell*; <http://blog.wikimedia.org/2016/01/04/wikipedia-global-community-sara-mortzell/>; geraadpleegd op 13/01/2016
- WRITERS S.; *Top 7 alternatives to Wikipedia*; <http://oedb.org/ilibrarian/top-7-alternatives-to-wikipedia/>; geraadpleegd op 23/04/2016

WIKIPEDIA; *Students: Has Wikipedia helped you in school? How do you use it?*; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153750378098346>; geraadpleegd op 22/02/2016

WIKIPEDIA; *When you want to look something up on Wikipedia, how do you go about finding that topic?*; <https://www.facebook.com/wikipedia/posts/10153758686048346>; geraadpleegd op 22/02/2016

S.N.; *From Wikipedia founder Jimmy Wales*; https://donate.wikimedia.org/w/index.php?title=Special:FundraiserLandingPage&country=BE&uselang=en&utm_medium=sidebar&utm_source=donate&utm_campaign=C13_en.wikipedia.org; geraadpleegd op 10/04/2016

S.N.; *Over DeWereldMorgen.be*; <http://www.dewereldmorgen.be/info/over-dewereldmorgenbe-faq>; geraadpleegd op 23/04/2016

S.N.; *Top 10 reasons not to donate to Wikipedia*; http://mywikibiz.com/Top_10_Reasons_Not_to_Donate_to_Wikipedia; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Wikia*; <https://en.wikipedia.org/wiki/Wikia>; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Knol*; <https://en.wikipedia.org/wiki/Knol>; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Staff and contractors*; https://wikimediafoundation.org/wiki/Staff_and_contractors; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Wikipedia: Wikipedians*; https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikipedians#Number_of_editors; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Hunter is de mol*: Noord-Ierse ref vol-le-dig afgemaakt op Twitter; <http://www.hln.be/hln/nl/9091/Time-out/article/detail/2628445/2016/02/25/Hunter-is-De-Mol-Noord-Ierse-ref-vol-le-dig-afgemaakt-op-Twitter.dhtml>; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *Wikipedia*; <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.wikipedia&hl=nl>; geraadpleegd op 6/05/2016

S.N.; *History of Wikipedia*; https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Wikipedia; geraadpleegd op 17/05/2016

S.N.; *Wat doet WWF?*; <http://www.wwf.be/nl/wat-doet-wwf/499>; geraadpleegd op 17/05/2016

S.N.; *Wat is Greenpeace?*; <http://www.greenpeace.org/belgium/nl/over-ons/>; geraadpleegd op 17/05/2016

S.N.; *Wat we doen*; <https://www.aivl.be/wat-we-doen>; geraadpleegd op 17/05/2016

S.N.; *Ward Cunningham*; https://nl.wikipedia.org/wiki/Ward_Cunningham; geraadpleegd op 18/05/2016

S.N.; *Wikipedia*; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>; geraadpleegd op 22/02/2016

S.N.; *Wikipedia*; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hoofdpagina>; geraadpleegd op 10/04/2016

S.N.; *List of most popular websites*; https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_most_popular_websites; geraadpleegd op 22/02/2016

S.N.; *Wikipedia: Funding Wikipedia through advertisements*; https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Funding_Wikipedia_through_advertisements; geraadpleegd op 10/04/2016

S.N.; *Citizendium*; <https://en.citizendium.org>; geraadpleegd op 18/05/2016

7. Figuren [bewerken]

Figuur 1 *Voorbeeld van een overlegpagina betreffende een artikel over Arnold Hunter.*

Bron: S.N.; Arnold Hunter: verschil tussen de versies; https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Arnold_Hunter&diff=46103820&oldid=46103725; geraadpleegd op 22/02/2016

Figuur 2 *Voorbeeld van beloningen en appreciaties door medegebruikers.*

Bron: S.N.; Natuur12; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Gebruiker:Natuur12>; geraadpleegd op 22/02/2016

Figuur 3 *De herkenbare donatie banner.*

Bron: S.N.; Wikipedia; <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>; geraadpleegd op 22/02/2016

Figuur 4 *Evolutie Wikipedia logo's doorheen de jaren.*

Bron: S.N.; History of Wikipedia; https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Wikipedia; geraadpleegd op 17/05/2016

Figuur 5 *Citizendium, de teloorgang van wat de verbeterde Wikipedia had moeten zijn.*

Bron: S.N.; Citizendium; <https://en.citizendium.org>; geraadpleegd op 18/05/2016

Figuur 6 *Logo van 'Wikipedia verbeterdt'*

Bron: Eigen beheer

Figuur 7 *Inscannen van 'fouten' en markeringen leidt via herkenningstechnologie tot installatie van de app.*

Bron: Eigen beheer (Typische Belgische oplossingen; <https://aubergedunotaire.wordpress.com/tag/solutions/>; geraadpleegd op 22/05/2016)

Figuur 8 LINKS: *Spelfout* RECHTS: *Ook andere fouten kunnen gemarkeerd worden.*

Bron: LINKS: TRIGGER TEKST; Grappige taalfouten en spelfouten;

<http://triggertekst.blogspot.be/2016/01/grappige-taalfouten-en-spelfouten.html>; geraadpleegd op 22/05/2016

Bron: RECHTS; HELBICH D.; Belgian solutions N4; <http://www.belgian-solutions.be/belgian-solutions-nr-4/>;

geraadpleegd op 22/05/2016

Figuur 9 *Selecteren, markeren en delen.*

Bron: Eigen beheer

Figuur 10 *Ook op Wikipedia kan er gemarkeerd worden.*

Bron: Eigen beheer

Figuur 11 *Studenten kunnen met al hun vragen en problemen terecht op #Wikipediaverbeterdt.*

Bron: Eigen beheer

Figuur 12 *Markeringen onder de profielnaam verdwijnen bij verbeteringen.*

Bron: Eigen beheer

